

Het politieke klimaat in Nederland.

www.MinisterieVanPropaganda.org

De contrarevolutie in 1989 tegen de socialistische landen heeft grote gevolgen voor de politieke en maatschappelijke verhoudingen. Met het verdwijnen van het socialisme in de Sovjet Unie en in de landen van Oost-Europa is een groot deel van de collectieve industrie en de landbouwproductie vernietigd. De inwoners van de voormalige socialistische landen zien hun levensniveau drastisch dalen. Zware criminaliteit als maffia, vrouwenhandel, kinderprostitutie, organenhandel en massale corruptie krijgen vrij spel. Tegelijkertijd nemen alcoholisme en drugsverslaving toe en komt extreem nationalisme op.

Ook voor West-Europa veranderd de politieke en sociale situatie. Als de socialistische tegenpool is opgeruimd wordt er een aanval gelanceerd tegen de sociale en politieke verworvenheden. Onder leiding van Ronald Reagan (VS) en Margaret Thatcher (Engeland) en geïnspireerd door de economische inzichten van Milton Friedman, wordt een begin gemaakt met het terugdringen van de overheid als sturende (sociale) kracht en het afbreken van de sociale voorzieningen.

Door de val van de Sovjet Unie vanuit het westen te forceren ontstaat ruimte om de sociale en politieke verworvenheden af te breken. Deze stroming die bekend staat als het neoliberalisme is de huidige dominante maatschappijvisie. Naast de conservatief liberale en christendemocratische partijen zijn ook de sociaaldemocratische partijen in feite neoliberale partijen geworden. In veel landen is met behulp van de sociaaldemocratische partijen de neoliberale agenda doorgevoerd. Deze neoliberale koers gaat gepaard met venijnige antisocialistische propaganda. Het heet dan ook dat de sociaaldemocratische partijen hun ideologische veren hebben afgeschud!

In Nederland leidt de PvdA tijdens de 'paarse' kabinetten samen met de VVD en D66 de neoliberale contrarevolutie tegen de welvaartsstaat. Wat volgt is een ware hausse aan neoliberale maatregelen: liberalisatie, vrije concurrentie, de privatisering van staatsbedrijven en deregulering. Na de PvdA volgen de SPD in Duitsland, de Parti Socialiste in Frankrijk, Labour in Engeland, de PSOE in Spanje, de PASOK in Griekenland en de SP-a in België. De sociaaldemocratische partijbestuurders in heel Europa hebben baat bij de nieuwe koers. Zij krijgen (nu) de kans om op verschillende (bestuurlijke) posities, tegen buitensporig hoge salarissen, functies uit te oefenen.

Er ontstaat een levendige kaste van draaideurpolitici die politieke partijen, maatschappelijke organisaties, omroepverenigingen en bedrijven besturen. Daarbij is het neoliberalisme de leidraad van hun bestuurlijk handelen.

Ruim 35 jaar na de (politieke) introductie van het neoliberalisme is deze ideologie merkbaar en voelbaar in alle geledingen van de samenleving. Belangrijke sectoren zijn geprivatiseerd, waaronder elektriciteitsbedrijven, waterleidingbedrijven, telefoonbedrijven, woningbouwcorporaties, ziekenhuizen etc. Het gevolg is een veelvoud aan bedrijven die dezelfde diensten aanbieden tegen ongeveer dezelfde prijzen. De prijzen van de geprivatiseerde bedrijven zijn flink gestegen omdat ieder bedrijf een bestuur en aandeelhouders heeft die graag een gunstig rendement willen zien. Bestuursvoorzitters en directeuren verdienen buitenproportionele salarissen die veelal zijn gekoppeld aan een flinke bonus. De doelstelling van het neoliberalisme, het terugdringen van de overheid en het stimuleren van privatiseringen, is niet alleen een nationale, maar ook een internationale doelstelling. Alle gouvernementele organisaties gaan uit van het neoliberalisme als zaligmakende ideologie. De Europese Unie denkt en handelt uitsluitend in neoliberale kaders. Landen die tegenstribbelen worden dermate onder druk gezet dat ze zwichten voor de neoliberale druk. Zo was het linkse SYRIZA niet opgewassen tegen de ongekende neoliberale druk vanuit Brussel. De uitgesproken linkse (en neomarxistische) minister Yanis Varoufakis moest, na een door de EU afgedwongen referendum, aftreden. Het geeft aan dat het neoliberalisme de alles overheersende politieke ideologie van het Westen is.

Aan de Tweede Kamer verkiezingen van 15 maart doen maar liefst 28 politieke partijen mee. Opmerkelijk is dat een groot aantal van deze partijen een rechts populistisch karakter heeft. Vrijwel alle deelnemende partijen hebben een liberaal of conservatief karakter en geen enkele partij verwerpt het kapitalisme als politiek en maatschappelijk systeem.

Na veertig jaar is het neoliberalisme uitgegroeid tot de dominante maatschappijvisie en zijn politieke organisaties en media niet meer in staat om vanuit een ander politiek kader te redeneren. De partijprogramma's staan in feite onder controle van het Centraal Plan Bureau, dat het neoliberale kapitalisme als uitgangspunt neemt voor de doorberekening van de programma's. Een politieke partij die het waagt af te wijken van de neoliberale ideologie wordt door het CPB gekraakt. De publieke- en commerciële omroep zenden dag in dag uit programma's uit waarin het individualisme en kansen grijpen de maatstaf is. In Nederland bestaan er geen kranten (meer) met een afwijkende stellingname.

Bolkestein en het onverwerkte verleden van links.

Kenmerkend voor de triomfantelijke houding van het neoliberalisme was de aanval van oud

VVD-leider Frits Bolkestein in 1997 op Nederlandse oud-communisten en op "politieke onbenulligen" die volgens Bolkestein uit naïviteit steun hadden verleend aan dictatoriale regimes, zoals dat van bijvoorbeeld de DDR. Bolkestein schreef er zelfs een boek over onder de titel 'Onverwerkt verleden'.

Met steun van de neoliberale media werd Bolkestein geframed als een intellectueel politicus die de samenleving na het verdwijnen van de Muur uitlegt hoe slecht en naïef de Nederlandse oud-communisten wel niet zijn geweest. In het licht van de tijdgeest grijpt Bolkestein zijn kans om als grootinquisiteur van het neoliberalisme op te treden. Hij gaat daarbij zelfs zo ver dat hij de oud-communisten verzoekt om rekenschap over hun verleden af te leggen.

De beweegredenen voor zijn inquisitoire houding geeft hij in het nawoord van zijn boek: 'Ik heb het communisme intens verafschuwd. Niet alleen om de gruwelijke slavenkampen, de verwoesting van de omgeving en de ruïnering van de economie- maar ook, en misschien wel vooral, om de corruptie van de menselijke verhoudingen.'

Opmerkelijk is dat vrijwel niemand Bolkestein tegensprak en hem aanviel op zijn neoliberale denkwijze.

Dat Bolkestein in zijn boek 'Onverwerkt verleden' zo frontaal de aanval kon openen op Nederlandse oud-communisten gaf al in 1997 aan hoe verzwakt de linkse beweging op dat moment was. Bolkestein kon zonder noemenswaardige tegenstand zijn these lanceren. Een fundamentele tegenaanval op de inmiddels in gang gezette neoliberale politiek onder leiding van de VVD en enthousiast gesteund de D66 en de PvdA bleef nagenoeg uit. Alleen de SP sputterde tegen met een politieke visie gebaseerd op het beginselprogramma Heel de Mens waarin Karl Marx geen rol meer speelde. In latere jaren zou de SP met dit, op het humanisme geïnspireerde, beginselprogramma nog praktische problemen krijgen. De partij was niet meer in staat een marxistische analyse te geven op het kapitalisme, maar moest telkens teruggrijpen op de basisbegrippen uit Heel de Mens: menselijke waardigheid, de gelijkwaardigheid van mensen en de solidariteit tussen mensen. Het bleek een flinterdunne handleiding om de strijd met het oprukkende neoliberale kapitalisme aan te gaan. Naarmate de tijd verstreek was het dan ook niet verbazingwekkend dat de SP zich steeds meer aan de neoliberale werkelijkheid moest aanpassen. In verschillende gemeenten en provinciebesturen werden coalities gevormd met D66, CDA en VVD. Ook op landelijk niveau

maakte de partij zich klaar om te gaan regeren in coalities met burgerlijke partijen. Daartoe werd het partijprogramma langzaam maar zeker aangepast aan de neoliberale merites: het lidmaatschap van de NATO stond niet langer ter discussie, de monarchie mocht in aangepaste vorm blijven en het kapitalisme werd niet langer als maatschappelijk systeem verworpen. De SP begon steeds meer te lijken op de PvdA uit de jaren zeventig van de vorige eeuw. Binnen de partij gingen dan ook als snel stemmen op om de Socialistische Partij te vervangen door Sociale Partij. Het zou een sociaaldemocratische partij met een plus moeten worden, aldus Eerste Kamerlid Tiny Kox in 2007. Oud partijleider Jan Marijnissen ging zelfs nog een stap verder door te stellen dat als de partij nu opgericht zou worden, hij er geen voorstander van zou zijn de partij socialistisch te noemen daar die term bezoedeld is door het “totale falen in de Sovjet-Unie, oost Europa en Cuba” ('Socialisme is bezoedeld'. De Ondernemer 10 November 2011)

Daarmee voldeed Marijnissen aan de opdracht van Bolkestein om rekenschap af te leggen over het zogenaamde 'onverwerkt verleden'.